

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті досліджується сучасний стан фінансового забезпечення інноваційного розвитку в Україні. Визначаються проблеми та перспективи удосконалення фінансової підсистеми національної інноваційної системи України.

Ключові слова: інноваційна діяльність; інноваційний розвиток; фінансове забезпечення; національна інноваційна система; державна інноваційна політика.

Постановка проблеми. Ознакою складного періоду становлення та сучасного етапу розвитку національної економіки є певний відхід від світового вектору активного використання інтенсивних чинників зростання, втрата вихідних, стартових позицій країни у економічних рейтингах, зокрема за показниками, що визначають її конкурентоспроможність та подальші перспективи, позиціонування у міжнародній економіці. Так, якщо на момент утворення незалежної держави Україна посідала 9 місце у світі за рівнем інновацій, то, наприклад, у 2013 р. у рейтингу Глобального інноваційного індексу вона займала 71 позицію, а у рейтингу Індексу глобальної конкурентоспроможності за показником інноваційної спроможності – 100 місце, за рівнем витрат бізнесу на дослідження і розробки – лише 112 місце [1; 2; 3]. Запорукою виправлення ситуації щодо входження країни у загальносвітову течію розвитку має стати дійсний, а не задекларований перехід на інноваційну модель зростання. Наявні конкурентні переваги дають підстави сподіватися на реалістичність досягнення поставленої мети.

Підтвердженням цього є напрацювання за певними складовими інноваційного зростання. Зокрема, загалом за рівнем розвитку людського капіталу та досліджень у 2013 р. Україна посіла 44 місце, 42 місце – за рівнем розвитку вищої освіти, 22 місце – за показником витрат на освіту, 17 місце – за часткою випускників наукової та інженерної спрямованості, 42 місце – за кількістю дослідників на 1 млн. населення. За показником створення знань Україна займає 17 місце, за кількістю патентів і наукових статей вона знаходиться на 20 місці [3].

Використання інноваційних чинників для забезпечення дієвої трансформації технологічної, економічної, соціальної систем України значною

мірою залежить від системного бачення важелів інноваційного розвитку країни при формуванні і реалізації державної інноваційної політики. Фінансова підсистема інноваційної діяльності є невід'ємною складовою національної інноваційної системи держави. При створенні ефективного механізму фінансове забезпечення стає потужним рушієм інноваційного зростання, уможлиблює досягнення цілей соціально-економічного розвитку країни, сприяє реалізації та примноженню її конкурентних переваг, поступовому поновленню втрачених позицій у світовому економічному, інноваційному просторі.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика фінансового забезпечення інноваційного розвитку в різних аспектах розглядається у працях вітчизняних та іноземних вчених, зокрема, Л. Антонюка, М. Гамана, В. Геєця, Н. Іванової, Н. Казакової, Б. Кваснюка, Б. Лундвалла, Р. Нельсона, І. Одотюка, А. Поручника, В. Савчука, В. Семиноженка, Л. Федулової, К. Фрімена та інших.

Невирішені частини загальної проблеми. Водночас, при існуючому розмаїтті напрямів розгляду теоретичних і практичних аспектів даної проблематики потребують подальшого дослідження стан та перспективи розвитку фінансової підтримки інноваційної діяльності в Україні.

Формулювання цілей статті. У статті поставлено за мету дослідження стану фінансового забезпечення інноваційного розвитку в Україні та визначення напрямів удосконалення фінансової підсистеми національної інноваційної системи в межах державної інноваційної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансова підсистема національної інноваційної системи характеризується, насамперед, організаційними, правовими механізмами фінансування та ресурсного забезпечення всіх стадій інноваційного циклу. Вона включає бюджетне фінансування, інвестиційні компанії, банки, інвестиційні та інноваційні фонди, венчурні фонди, інші організації, які у сукупності здійснюють комплексне фінансування інноваційних процесів на основі взаємозв'язків між ними та з елементами інших підсистем, що сприяє реалізації інноваційного ланцюга, розвитку інноваційного бізнесу з урахуванням комбінації факторів на різних рівнях господарювання.

Діяльність елементів фінансової підсистеми має бути спрямована на забезпечення розширеного відтворення мотивації до проведення досліджень і розробок, комерціалізації їх результатів, розвитку інноваційного підприємництва, на надання послуг інноваційному бізнесу з метою за-

повнення відсутніх чи недостатніх компетенцій для отримання конкурентних переваг.

Основа фінансового забезпечення інноваційної діяльності в умовах ринкової системи господарювання формується на мікро- та мезорівнях і підтримується внутрішньою мотивацією економічних суб'єктів до інноваційної діяльності. Рівень внутрішньої та зовнішньої конкуренції формує ступінь зацікавленості у здійсненні інновацій при вичерпанні альтернативних джерел зростання прибутку та утримання (посилення) конкурентних позицій на ринку. Тому саме рівень інноваційної мотивації економічних суб'єктів визначає зміст їх мотивації до фінансування інноваційної діяльності, відповідно, його цілі, масштаби, характер, джерела, форми, напрями, ризику тощо. Зрозуміло, що не слід забувати й про рівень розвиненості фінансового ринку, інші "підсилювачі ефективності", що також впливають на показники інноваційної активності суб'єктів господарювання і формують умови для появи та використання недержавних фінансових важелів інноваційної діяльності.

Ефективність реалізації функцій підсистеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку в значній мірі обумовлюється змістовним наповненням державної інноваційної політики країни та реаліями її виконання, враховуючи наявні можливості, які визначаються сукупністю політико-правових, економічних, техніко-технологічних, соціальних чинників. Саме вони визначають дієвість, результативність передбачених фінансових важелів державного регулювання інноваційної діяльності.

Кумулятивна дія чинників макросередовища формує суттєві ознаки фінансової підсистеми національної інноваційної системи країни, характер і глибину взаємозв'язків з іншими підсистемами. Одночасно саме ці причинно-наслідкові ланцюги вказують на необхідність системного підходу до розв'язання проблем фінансової підтримки інноваційного розвитку в країні і дозволяють окреслити напрями їх вирішення.

Аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні вказує на його неефективність як за кількісними, так і за якісними показниками. Так, критичний, законодавчо встановлений для нашої країни рівень фінансування науки у 1,7 % від ВВП жодного разу за роки незалежності не був досягнутий, що посилює тенденції руйнування науково-технічного потенціалу країни, втрати можливостей реалізації прихованих конкурентних переваг. При цьому зберігається тенденція до його зниження останні десять років. У 2012 р. рівень наукоємності ВВП ста-

новив лише 0,75 % від ВВП, що майже у двічі нижче за показник 2003 р. (1,35 % від ВВП). В той же час, у країнах "інноваційної тріади" відмічалося нарощування капіталовкладень у сферу досліджень і розробок. Так, у США упродовж останніх десяти років вони зросли на 46 %, в Японії – на 27 %, в країнах ЄС 27 – на 18 % [1].

Певні загрози ефективному інноваційному розвитку містить у собі динаміка обсягів та наявна структура фінансування інноваційної діяльності за напрямками здійснення та за суб'єктами. У 2012 р. відбулося скорочення загальної суми витрат на інновації на 20 % у порівнянні з 2011 р. й становило 11480,6 млн. грн. [5] На фоні збільшення на 7,4 % кількості підприємств, які займалися інноваціями, це є свідченням подібнення інноваційних проектів, зниження рівня їх новизни та засад конкурентоспроможності.

У загальній сумі витрат на інновації у 2012 р. частка внутрішніх досліджень і розробок становила лише 8,3 %. Переважна сума коштів – 70,1 % – спрямовувалася на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення, що є підтвердженням збереження загальної тенденції використання стратегій запозичення інновацій, а не розробки їх власними силами [4; 5].

У структурі джерел фінансування у 2012 р. позитивним явищем стало стрімке зростання – у 17,5 разів – частки коштів іноземних інвесторів до 8,7 %, що свідчить про підвищення їх довіри та зацікавленості у реалізації інноваційних проектів в Україні у цей період. Водночас відмічається суттєве скорочення частки кредитів – з 38,3 % до 21 %, що характеризує негативні тенденції до зменшення можливостей використання ресурсів фінансово-кредитних установ для здійснення інноваційних перетворень та відсутність дієвих непрямих стимуляторів їх участі в інноваційних процесах. Традиційно високою залишається частка власних коштів – 63,9 % на фоні мізерного фінансування за рахунок державного бюджету – 0,2 % [5; 6]. З одного боку, пріоритет приватного фінансування інноваційної діяльності – це загальносвітова тенденція. Але необхідно враховувати, що звичайно воно спирається на достатньо високий рівень інноваційної активності підприємств в країні та на суттєву державну підтримку, у тому числі, на пряме державне фінансування. Відсутність цих умов у вітчизняній практиці призводить до значного недофінансування інноваційної діяльності з наслідками руйнування науково-технічного потенціалу країни, послаблення інноваційних чинників її кон-

курентоспроможності. Свідченням деструктивних процесів у фінансуванні інноваційної діяльності є існуюча структура витрат загального фонду держбюджету, виділеного на науку. Витрати на виплату заробітної плати становлять близько 70 % загального обсягу витрат, на комунальні послуги – 7 %, а на придбання обладнання і приладів – лише 4 %, що призводить до поступового зношення експериментальної бази та погіршення умов для проведення досліджень і розробок й створення конкурентоспроможних технологій і продукції. Залишається неефективним програмно-цільове фінансування, на яке у загальному фонді бюджетних коштів припадає близько 19 %. Наприклад, рівень фінансового забезпечення цільових комплексних програм НАН України не відповідає сучасним вимогам, оскільки в середньому становить близько 220 тис. грн., що неспівставлено з обсягами фінансування цільових програм в інших країнах світу. Так, за оцінкою експертів, в країнах ЄС бюджет невеликих програм складає близько 90 тис. євро, великих – 2–3 млн. євро [7; 8; 9].

Зберігаються диспропорції у розподілі фінансування досліджень і розробок за галузями та секторами науки. Найбільший обсяг фінансових ресурсів спрямовується у академічний і галузевий сектори науки. Так, у 2012 р майже 85 % видатків припадало на п'ять розпорядників: НАН України, НААН України, НАМН України, Держінформнауки, МОН молоді і спорту. Суспільні і гуманітарні науки на 89,7 % та 90,7 % відповідно фінансувалися за рахунок коштів бюджету, в той час як частка бюджету у структурі фінансування технічних наук становила 19,8 % [1]. При обмеженості власних коштів приватного сектору, скороченні їх можливостей отримання кредитних ресурсів, недостатньої кількості зовнішніх замовлень науково-дослідних установ технічного та природничого спрямування виникає невідповідність створюваних інтелектуальних продуктів потребам розвитку економіки України як за кількісними, так і за якісними показниками.

Низьким залишається рівень оплати праці у сфері досліджень і розробок, особливо у порівнянні з розвиненими країнами. Програє наука і фінансовому сектору економіки, рівень середньої заробітної плати в якому у 2012 р. майже на 60 % був вище, ніж у науковців (5954 грн. проти 3790 грн.) [1]. Звісно, що на фоні обмежених можливостей для самореалізації у науково-дослідних установах все це підтримує тенденцію до витоку науково-дослідних кадрів у інші сфери діяльності чи за кордон.

Як результат – скорочення чисельності науковців за роки незалежності України майже у чотири рази.

Отже, нахил у бік скорочення фінансування проведення перспективних ризикових прикладних досліджень, збільшення частки поліпшуючих нововведень накладає свій негативний відбиток на загальний рівень новизни результатів досліджень і розробок та забезпечення конкурентоспроможності наукомісткої продукції на внутрішньому й світовому ринках у стратегічному плані. Пріоритет фінансування інновацій за рахунок власних коштів на фоні низького рівня інноваційної активності вітчизняних підприємств; недостатні обсяги і консервативна структура державного фінансування при його розпорощеності на занадто велику кількість напрямів; слабе використання інших джерел в умовах нерозвиненості фінансового ринку, банківської системи, невисокої інвестиційної привабливості економіки країни; відсутність чи епізодичність, нестійкість взаємозв'язків між різними суб'єктами фінансування інноваційних процесів у комплексі гальмують інноваційний розвиток в країні, створюють підстави для поступової втрати можливостей інноваційного зростання, входження на рівних на світовий ринок наукомісткої продукції.

Світова практика демонструє багато аргументів у бік зростання уваги до побудови розвиненої, інтегрованої системи фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Про це, зокрема, свідчить рівень наукоємності ВВП розвинених країн. У середньому для країн Організації економічного співробітництва та розвитку цей показник складає близько 2,3 %, для ЄС_27 – 1,91 %. Деякі країни значно перевищують цей рівень. Так, для Ізраїлю він становить 4,4 %, для Фінляндії – 3,88 %, для Японії, Швеції – близько 3,5 %, для Німеччини – 2,82 %, для США – 2,79 % [1; 10]. Звісно, що кожна з країн має свої особливості побудови фінансової підсистеми національної інноваційної системи, враховуючи національну специфіку, але їх досвід щодо використання загальних закономірностей фінансової підтримки інноваційної діяльності може бути корисним при розробці вітчизняної фінансової політики у сфері інноваційної діяльності.

Насамперед, доцільно дотримуватися закономірності інноваційного розвитку щодо участі держави у підтримці інноваційної діяльності країни залежно від етапів економічних, технологічних циклів. Теоретично обґрунтована Питиримом Сорокіним та практично перевірена у період Великої економічної депресії 1929–1933 рр., вона вказує на доцільність

збільшення масштабності та глибини державної фінансової підтримки інновацій, зокрема найбільш ефективних базисних, у кризових, перехідних ситуаціях. Після закінчення кризи лідерство у їх відборі та здійсненні має належати ринковим інструментам з коригуючою функцією держави. Врахування даної закономірності вимагає від держави радикального переосмислення концепції свого місця в системі регулювання інноваційного розвитку в країні у кризовий і посткризовий трансформаційний періоди у бік формування комплексних та дієвих фінансово-організаційних, правових механізмів державної підтримки.

Складність макроекономічної ситуації в країні не повинна виправдовувати низький рівень бюджетного фінансування науки, який за останні десятиріччя не піднімався вище за 0,41 % від ВВП, а в 2012 р. становив лише 0,33 %. Для порівняння, у Німеччині частка державного фінансування досліджень і розробок складає 0,76 % від ВВП, у США – 0,76 %, в Японії – 0,81 %, у Франції – 0,83 % [1]. Держава має забезпечувати збереження та нарощування науково-технічного потенціалу країни, напрацювань академічної, галузевої, вузівської науки у сфері фундаментальних, прикладних досліджень, їх пріоритетних напрямів. Насамперед, це передбачає збільшення розмірів фінансування науки за межі критичного рівня для уможливлення оновлення експериментальної бази досліджень, постачання необхідного обсягу матеріально-технічних ресурсів, зростання заробітної плати дослідників тощо.

Потребує перегляду програмно-цільове фінансування у бік уникнення розпорошеності коштів між різними програмами, загального зростання його обсягів та інтегрального використання в системі державної підтримки у поєднанні з контрактною практикою державних замовлень та розвитком приватно-державного партнерства.

Перспективним напрямом державного регулювання сфери досліджень і розробок є система грантів на конкурсній основі для здійснення інноваційних проектів у різних галузях знань і секторах, наприклад, за пріоритетними напрямками досліджень і розробок, в межах вузівської й академічної науки, для розвитку інноваційних кластерів.

Реалізацію інвестиційної функції держави в інноваційній сфері можна здійснювати через мережу спеціалізованих інвестиційних компаній й фондів, які вкладають кошти в акції цільових інноваційних компаній з довгостроковим ризиком у перспективних галузях знань; фінансово сприяють зміцненню співробітництва між вузівським, академічним, підп-

риємницьким секторами, виступають в якості посівного інвестора; залучають фінансові ресурси ризикових фондів; ініціюють спільне з іншими інвесторами й фінансовими інститутами пряме інвестування перспективного бізнесу.

При дотриманні загальносвітової тенденції щодо пріоритету підприємницького сектору у здійсненні та фінансуванні інновацій від держави вимагається застосування широкого арсеналу інструментів, сприяючих зростанню частки інноваційно активних підприємств в країні, збільшенню масштабності й глибини інноваційних перетворень на підприємствах. Основний акцент має бути спрямований на використання непрямих регуляторів, розширено відтворюючих мотивацію до здійснення інновацій у великого приватного бізнесу – основного суб'єкта інноваційної діяльності, каталізуючих інтеграційні зв'язки між різними учасниками інноваційного процесу (підприємствами, академічним, галузевим, вузівським секторами науки тощо).

У світовій практиці високу результативність щодо підвищення інноваційної сприйнятливості підприємств демонструють податкові важелі, які можуть застосовуватися як для окремих верств економічних суб'єктів (малого інноваційного бізнесу, технопарків, дослідницьких установ у певних галузях знань), так і для розвитку інноваційного підприємництва взагалі. Потребують дійсного запровадження, закріпленого і підтриманого на законодавчому рівні, наступні інструменти: податкові знижки на інноваційні витрати, безпосередньо пов'язані з основною діяльністю компанії; податкові кредити на кошти, вкладені в інноваційну діяльність; прискорена амортизація основного капіталу; можливість списувати поточні витрати на власні інноваційні дослідження та виключати їх із суми річного оподаткованого прибутку. Заслужує уваги на предмет розгляду можливостей застосування в Україні практика звільнення від сплати податку на нерозподілений прибуток (резервний фонд) малих інноваційних підприємств, пільгового режиму оподаткування прибутку бізнес-ангелів (протягом певного терміну), який отриманий від акціонерного капіталу, вкладеного у кваліфіковані наукоємні фірми з венчурним капіталом; часткового звільнення від сплати податків експортерів наукоємної продукції [11; 12].

Нереалізованим потенціалом фінансової підтримки інноваційної діяльності в Україні характеризується кредитування, мобілізація якого можлива через розвиток приватно-державного партнерства за схемою "банк –

уряд – суб'єкт економіки". Функція держави – у створенні економічних механізмів спрямування коштів кредитно-фінансових установ країни у розвиток пріоритетних галузей знань і економіки, наприклад, за допомогою розподілу кредитно-фінансових ресурсів, перекредитування; застосування стратегії компенсації відсотків, сплачуваних підприємствами банкам по кредитуванню інноваційних проектів, чи заниженого рівня процентних ставок, чи безвідсоткового кредитування інноваційних проектів у пріоритетних напрямках; надання державних гарантій банкам, кредитуючим інноваційні проекти; створення погоджувальних рад щодо координації кредитування за спеціально виділеними кредитними лініями.

Однією з ключових умов ефективного використання фінансових інструментів інноваційного процесу є тісна співпраця між загальнонаціональним та регіональними рівнями управління, координація використання виділених ними фінансових ресурсів на досягнення узгоджених цілей розвитку національної та регіональних інноваційних систем. Важливо створити розвинену систему інституційного забезпечення державної підтримки з чітким розмежуванням функцій і повноважень за певними напрямками фінансового стимулювання інноваційної діяльності.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Ідентифікація сучасного стану, нагальних проблем фінансового забезпечення інноваційного розвитку в Україні дозволяє окреслити ряд напрямів щодо подальшого розвитку фінансової підсистеми вітчизняної інноваційної системи. Насамперед, це збільшення частки державних витрат на фінансування досліджень і розробок; оптимізація структури їх фінансування у напрямку забезпечення довгострокової конкурентоспроможності на ринку наукомісткої продукції; підвищення ролі державних закупок як стимулів розробки нових інноваційних продуктів, технологій та послуг; залучення приватного бізнесу до вибору і фінансування інновацій; активізація непрямих методів стимулювання інноваційної діяльності, насамперед, податкових та кредитних; державна підтримка фінансування досліджень і розробок малим інноваційним бізнесом; участь держави у функціонуванні венчурних фондів; посилення взаємозв'язків між різними суб'єктами інноваційних процесів тощо. Реалізація цих та багатьох інших заходів сприятиме підвищенню ефективності функціонування національної інноваційної системи країни. Водночас, прийняття виважених управлін-

ських рішень потребує комплексного, системного вивчення всього спектра організаційно-економічних та правових питань формування ефективного механізму реалізації наданих пропозицій.

Література:

1. Науково-технологічна сфера України станом на 2013 рік. [Електронний ресурс] // Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації: [сайт]. – Електронні данні// Аналітичний матеріал. – Режим доступу: http://www.dknii.gov.ua/?q=system/files/buklet_2013.pdf
2. The Global Competitiveness Report 2013–2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2013-2014>.
3. The Global Innovation Index 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.globalinnovationindex.org/content.aspx?page=gii-full-report-2013>
4. Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2012 році. [Електронний ресурс]// Держкомстат України: [сайт]. – Електронні данні// Експрес-вип. – № 05.3–11/28. – 05.04.2013. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Наукова та іноваційна діяльність (1990–2012 рр.). [Електронний ресурс] // Держкомстат України: [сайт]. – Електронні данні// Статистична інформація. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2010–2012 рр.(за міжнародною методологією). [Електронний ресурс]. // Держкомстат України: [сайт]. – Електронні данні// Експрес-вип. – № 05.3–11/69. – 03.10.2013. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. *Одотюк І. В.* Сучасна інноваційна політика України: передумови, основні підходи та напрями реформування / І. В. Одотюк, О. М. Фащевська, С. М. Щегель // Вісник Національної академії наук України. – 2012. – № 7. – С. 32–46.
8. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: В 3 т. / Т. 1: Економіка знань – модернізаційний проект України/За ред. В. М. Гейця, В. П. Семиноженка, Б. Є. Кваснюка. – К.: Фенікс, 2007. – 544с.
9. Щодо першочергових заходів з активізації інноваційної діяльності в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/654/>
10. *Іванова Н.* Аналіз інноваційної політики і оцінка її результатів /Н. Иванова, И. Дежина, Н. Шелюбская, Л. Пипия // Инновации. – 2008. – № 7. – С. 44–60.
11. *Антонюк Л. Л.* Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: [монографія] / Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К.: КНЕУ, 2003. – 394 с.
12. *Гаман М. В.* Державне регулювання інноваціями Україна та зарубіжний досвід: [монографія] / М. В. Гаман – К.: Вікторія, 2004. – 312 с.

Reference:

1. Naukovo-tehnologichna sfera Ukraïni stanom na 2013 rik. [Elektronnij resurs] // Derzhavne agenstvo z pitan' nauki, innovacij ta informatizacii:[sajt]. – Elektronni danni//Analitichnij material. – Rezhim dostupu: http://www.dknii.gov.ua/?q=system/files/buklet_2013.pdf
2. The Global Competitiveness Report 2013–2014. [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: URL: <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2013-2014>.
3. The Global Innovation Index 2013. [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <http://www.globalinnovationindex.org/content.aspx?page=gii-full-report-2013>
4. Innovacijna dijal'nist' promislovih pidpriemstv u 2012 roci. [Elektronnij resurs]// Derzhkomstat Ukraïni: [sajt]. – Elektronni danni//Ekspres-vip. – № 05.3–11/28. – 05.04.2013. – Rezhim dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Naukova ta inovacijna dijal'nist' (1990–2012 rr.). [Elektronnij resurs] // Derzhkomstat Ukraïni: [sajt]. – Elektronni danni// Statistichna informacija. – Rezhim dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Obstezhennja innovacijnoi dijal'nosti v ekonomici Ukraïni za period 2010–2012 rr. (za mizhnarodnoju metodologieju). [Elektronnij resurs]// Derzhkomstat Ukraïni: [sajt]. – Elektronni danni// Ekspres-vip. – № 05.3–11/69. – 03.10.2013. – Rezhim dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. *Odotjuk I. V.* Suchasna innovacijna politika Ukraïni: peredumovi, osnovni pidhodi ta naprijami reformuvannja / I. V. Odotjuk, O. M. Fashhevs'ka, S. M. Shhegel // *Visnik Nacional'noi akademii nauk Ukraïni*. – 2012. – № 7. – S. 32–46.
8. Strategichni vikliki HHI stolittja suspil'stvu ta ekonomici Ukraïni: V 3t. / T. 1: *Ekonomika znan' – modernizacijnij proekt Ukraïni/Za red. V. M. Gejcja, V. P. Seminozhenka, B. Є. Kvasnjuka*. – K.: Feniks, 2007. – 544 s.
9. Shhodo pershochergovih zahodiv z aktivizacii innovacijnoi dijal'nosti v Ukraïni. Analitichna zapiska. [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <http://www.niss.gov.ua/articles/654/>
10. *Ivanova N.* Analiz innovacionnoj politiki i ocnenka ee rezul'tatov /N. Ivanova, I. Dezhina, N. Sheljubskaja, L. Pipija//*Innovacii*. – 2008. – № 7. – S. 44–60.
11. *Antonjuk L. L.* Innovacii: teorija, mehanizm rozrobki ta komercializacii: [monografija] /L. L. Antonjuk, A. M. Poruchnik, V. S. Savchuk. – K.: KNEU, 2003. – 394 s.
12. *Gaman M. V.* Derzhavne reguljuvannja innovacijami Ukraïna ta zarubizhnij dosvid: [monografija] / M. V. Gaman – K.: Viktorija, 2004. – 312 s.

Надійшла до редколегії 27.02.14

Корнилова И. Н., к. э. н, доц.
КНУ им. Тараса Шевченко

**ФИНАНСОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ
В УКРАИНЕ: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

В статье исследуется современное состояние финансового обеспечения инновационного развития в Украине. Определяются проблемы и перспективы усовершенствования финансовой подсистемы национальной инновационной системы Украины.

Ключевые слова: инновационная деятельность; инновационное развитие; финансовое обеспечение; национальная инновационная система; государственная инновационная политика.

Kornilova I., Ph D, Associate Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv

**FINANCIAL PROVIDING OF INNOVATIVE DEVELOPMENT
IS IN UKRAINE: THE STATE AND PROSPECTS**

This paper investigated the issues of financial support innovation's activities in modern Ukraine at the transformation period. The place of financial subsystem in the structure of the Ukrainian national innovation system and its role in the reproduction of the motivation for innovation activities of the domestic enterprises has identified. The role of the state innovation policy at the implementation of functions financial innovation has examined. Author has paid great attention to the analysis of various aspects of science financing in the country: the total costs, their dynamics, structure of source's financing, allocation of funds between branches and sectors of science and so on. This paper provides suggestions for the further development of the financial subsystem innovation's activity in Ukraine in the context of optimizing the financing structure, activation of indirect methods of stimulation, development of public-private partnerships and more based on summarizing the international.

Keywords: innovative activit, innovative developmen, financial providing; national innovative system; public innovative policy.